

ikke kjørepligtigt eller stattepligtigt Hartkorn — 4 Rd. pr. Tønde Hartkorn, der kommer Vedemændens maaffee en tredie Mand, der boer ved Siden af i samme Commune, og som eier kun 9 Skjepper Hartkorn, vil komme til at svare Stat af alle 9 Skjepper. Det vil altsaa sees, at det ikke kommer an paa, hvor meget Hartkorn en Mand eier, men at det kommer an paa, hvor det er beliggende; dette vil udøve en betydelig Indflydelse paa, om en Mand bliver stattepligtigt eller ikke. Jeg vil nu henstille til det ærede Udvalg, om det ikke maatte antage, at en Lov, hvorefter et saadant Forhold udføres, paa mange Steder vil vække megen Misforstaaelse. Jeg kan derfor ikke stemme for Loven i denne Stillelse og maa tilkaade for det Første at stemme for Mindretallets Forslag, og hvis dette skulde blive forkastet, da at stemme mod hele Loven, fordi jeg holder mig overbevist om, at det Gode, Lovforslaget vil medføre, paa ingen Maade vil opveie de Ulemper, det vil fremkalde.

Naben: Det har undret mig meget, at ikke alene Fleertallets Endringsforslag til det foreliggende Lovudkast, men ogsaa selve Lovudkastet have mødt saa stor Modstand i det høie Thing ved anden Behandling. Det forekommer mig, at dette Lovudkast er bygget paa saadanne Billighedshensyn, som ikke lade sig bortraasonere, idet det ganske vist er saaledes, at Hartkornet er kjørepligtigt, hvorsomhelst det ligger omkring i Landet. Men naar Armeen nu opererer i Thyen eller Jylland, kan den selvfølgelig ikke tage Vogne fra Sjælland eller Holland; derfor har dette Lovforslag bragt den Tanke frem, at man skulde fordele Byrden over hele det kjørepligtige Hartkorn. Man har anført flere Grunde mod det foreliggende Lovforslag, man har sagt, at det var kun Smaa-ting, det dreiede sig om. Ja, jeg skal gjerne indrømme, at det ikke er meget store Summer, hvorom der er Tale, men det forekommer mig dog, at naar Billighed taler for, at disse Summer bør udredes paa den Maade, som Lovudkastet foreslaaer, saa bør man alligevel gaae ind paa at bevilge dem. Naar man i det Hele seer hen til Amtene og de større Districter, saa er det ikke saa meget store Summer; man har regnet ud, at det er omtrent

4 Rd. pr. Tønde Hartkorn, der kommer Vedboerne tilgode i de Amter, som have været meest bebyrdede med Krigskjørsler; men naar man kommer ind paa de mindre Districter og seer hen til de enkelte Beboere, saa viser der sig noget Andet, der træder Ubilligheden frem. Jeg skal tillade mig at opløse dette ved et Exempel, saaledes som det mange Gange har fundet Stedovre i Jylland. Jeg sætter saaledes, at der er en Gaard derovre, som har 4 Tønder Hartkorn; denne Gaards Eier blev tilfagt at møde og foretage Krigskjørsler ved den danske Armees, f. Ex. dengang General Hegermann foretog sit bekjendte Tilbagetog til Mors; disse Kjørsler vare ikke meget rare, det var midt om Vinteren og man kjørte nok meget rask. Det er saaledes en bekjendt Sag, at navnlig de fleste Følhopperovre i Jylland kastede Føl paa den Rejse, og paa de Steder, hvor Armeen har passeret igennem, findes ikke mange unge Heste af det Arstals. Lad os nu sætte, at denne Mand blev borte f. Ex. i tre Uger, hvilket meget ofte var Tilfældet; han vilde altsaa efter vort Endringsforslag, da denne Ægt maa betragtes som en Kjøreegt, faae en Godtgjørelse af 42 Rd. og naar man nu regner, at han af denne Sum selv skulde udrede 4 Mark af hver Tønde Hartkorn, saa vilde der efter vort Endringsforslag tilkomme ham 39 Rd. Nu har han en Nabo ved Siden af, som ogsaa har 4 Tønder Hartkorn; han blev tilfagt til at kjøre Ægter for Thyfjerne og blev ogsaa borte 21 Dage. Han har faaet Betaling efter Loven af 17de November 1865, 1 Rd. for den første Ægt pr. Td. Hartkorn, 2 Rd. for den anden og 3 Rd. for enhver af de øvrige Ægter, og han vil altsaa have faaet en Sum af 51 Rd. Derfra gaaer rigtignok Obligationstabet, 14 à 15 Procent for de $\frac{2}{3}$ af Beløbet, men han vil dog contant have tilbage ca. 46 Rd., og den Mand, der har gjort Kjørseler for den danske Armees i ligesaa lang Tid, vilde efter vort Forslag faae 39 Rd. Det høie Thing vil altsaa see, at vi have lempet vort Endringsforslag saaledes, at man ikke skulde have fuldt saa megen Erstatning for de danske Krigskjørsler, som der er hdet for Kjørsel for Thyfjerne, men at man i det Hele skulde have en tilnærmelsesviis Godt-